<u>תקנות הגנה על בריאות הציבור (מזון) (סימון ערך קלורי במזון המוגש בבית אוכל ובמכונות ממכר), התשע"ז - 2017</u>

התשע בתוקף סמכותי לפי סעיף 138 (1) ו- (2) לחוק הגנה על בריאות הציבור (מזון), "ו - 2015[1], ובאישור ועדת העבודה הרווחה והבריאות של הכנסת, אני מתקין תקנות אלה:

הגדרות	1.	בתקנות אלה - "בית אוכל" – בית אוכל הטעון רישוי לפי פרט 4.2 לתוספת לצו רישוי עסקים (עסקים טעוני רישוי), התשנ"ה – 1995[2], שלו חמישה סניפים לפחות; לעניין זה, "סניף" - לרבות סניף המופעל בידי זכיין; "מכונת ממכר" – מכונה אוטומטית למכירת מזון מוכן; "ערך קלורי" – המספר הכולל של הקלוריות לפריט מזון לפי האמור בתקנה 3, כפי שפריט זה מוכן בדרך כלל ומוצע למכירה; "פריט מזון" – מזון שהוצע למכירה בבית אוכל במשך 30 ימים לפחות בשנה; "תזונאי" ו"דיאטן" – כהגדרתם בחוק הסדרת העיסוק במקצועות הבריאות, התשס"ח–2008[3]; "תפריט" – מידע על פריטי מזון המוצעים למכירה בבית האוכל , המוצג ללקוח בנקודת הרכישה באמצעות רשימה

[1] ס"ח התשע"ו, עמ' 90.
[2] ק"ת התשע"ג , עמ' 821.
[3] ס"ח התשס"ח, עמ' 720

		כתובה, תצוגה ממוחשבת או בכל דרך חזותית אחרת, למעט לוח התלוי בבית האוכל.
חובת הצגת מידע קלורי	2.	(א) בעל בית אוכל יציג במקומות המפורטים בתקנת משנה (ב) את הערך הקלורי של כל פריט מזון לפי האמור בתקנה 3, בגודל ובגופן ברורים ובולטים לעין ושיהיו בגודל של שם הפריט לכל הפחות. (ב) תקנת משנה (א) תחול על כל פרסום שבו מפורטים פריטי המזון לרבות תפריט, לוח תצוגה התלוי בבית האוכל, פרסום המחולק לציבור או אתר אינטרנט. (ג) בית אוכל שלא מוסר תפריט לידי לקוחותיו, חייב להציב לוח תצוגה בבית האוכל שבו יפרסם את הערך הקלורי כאמור בתקנה 3. (ד) פריטי המזון בלוח התצוגה כאמור בתקנת משנה (ג), יופיעו בגודל ובגופן ברורים ובולטים לעין והערך הקלורי יוצג לצדם בגודל ובגופן ברורים ובולטים לעין שיהיו לכל הפחות בגודל שם הפריט.
חישוב הערך הקלורי	3.	(א) חישוב הערך הקלורי ייעשה כמפורט בתקנה 6(ב) לתקנות בריאות הציבור (מזון) (סימון תזונתי), התשנ"ג-1993[3] . (ב) הערך הקלורי יבוטא ביחידות של קילו קלוריות ויסומן לצד המספר במילים "(אנרגיה) קלוריות".

[3] ק"ת התשנ"ג, עמ' 858; התשע"ב, עמ' 1175. .

חישוב ופרסום מזון בארוחת מזנון	.4	על אף האמור בתקנה 3, לגבי מזון שהלקוח מניח על הצלחת לפי בחירתו או שעובד של בית האוכל מניח על הצלחת בפניו של הלקוח והיקף המזון נבחר בידי הלקוח, הערך הקלורי יחושב ויפורסם לפי 100 גרם מזון מוצק או 100 מיליליטר מזון נוזלי לפי העניין, של פריט המזון או לפי מנת הגשה ממוצעת לפי הערכתו של בעל בית האוכל שלצדה יפורט משקל המנה הממוצעת.
סטיה מותרת מהערך הקלורי שפורסם	.5	(א) הערך הקלורי של כל פריט מזון המופיע בתפריט, יחושב בידי תזונאי או דיאטן בלבד. (ב) הערך הקלורי של פריט מזון הנמכר בבית האוכל לא יפחת מ-80% מהערך הקלורי שפורסם לפי תקנות אלה ולא יעלה על 120% ממנו.
		(ג) תפריט או פרסום בדרך אחרת יכלול הבהרה המציינת שעשויות להיות סטיות בערך הקלורי בשיעורים האמורים בתקנת משנה (ב).
מכונות לממכר מזון	.6	בעל מכונות ממכר יציג את הערך הקלורי של כל פריט מזון שנמכר במכונת הממכר במקום בולט לעין, על מכונת הממכר או בסמוך לה, בגודל ובגופן ברורים ובולטים לעין.
סייג לתחולה	.7	תקנות אלה לא יחולו על מוצר ארוז מראש שהוכן מחוץ לבית האוכל ובידי מי שאינו בעל בית האוכל או מי מטעמו,

		ושחלות עליו תקנות בריאות הציבור (מזון) (סימון תזונתי), התשנ"ג- 1993[4].
תחילה	8.	תחילתן של תקנות אלה שישה חודשים מיום פרסומן.

שר הבריאות
יעקב ליצמן

התשע"ז (2017)
(חמ 5132-3)

דברי הסבר

הירידה בפעילות הגופנית וצריכה גבוהה של מזון מעובד העשיר בנתרן, שומן וסוכר ומשקאות ממותקים, העלו במידה ניכרת את שיעור בעלי המשקל העודף והסובלים מהשמנת יתר בישראל, הן בקרב ילדים והן בקרב מבוגרים. מגמות ונתונים מדאיגים אלה הביאו את ממשלת ישראל למסקנה כי נדרשת התערבות ממשלתית דרמטית ובדצמבר 2011 התקבלה פה אחד החלטת ממשלה להקמת תכנית לאומית לקידום אורח חיים פעיל ובריא "אפשריבריא", בהובלת משרד הבריאות ובשיתוף פעולה עם משרדי התרבות, הספורט ומשרד החינוך.

[4] ק"ת התשנ"ג, עמ' 858; התשע"ב, עמ' 1175.

התקנות שבנדון נועדו לחייב בתי אוכל, כהגדרתם בתקנות, להציג את הערך הקלורי של מנות לאכילה ושתייה, הנמכרות בשירותי ההסעדה. הצגת הנתונים יכולה לסייע לאנשים לבחור באופן נבון יותר את מזונותיהם ובכך לסייע בהפחתת שיעורי השמנת היתר והתחלואה הנלווית לה בישראל. חקיקה זו היא חלק מיצירת סביבה בריאה יותר, המאפשרת לפרט לקחת אחריות על אורח החיים שלו ולבחור בריא יותר.

סעיף 1

מוצע להגדיר "בית אוכל", שעליו תחול חובת הסימון, כבית אוכל הטעון רישוי לפי פרט 4.2 לתוספת לצו רישוי עסקים (עסקים טעוני רישוי), התשנ"ה – 1995, שלו חמישה סניפים לפחות; לעניין זה, "סניף" - לרבות סניף המופעל בידי זכיין;
מוצע להגדיר "פריט מזון" כמזון שהוצע למכירה בבית אוכל במשך 30 ימים לפחות בשנה, ובכך ליישם את חובת הסימון על מנות קבועות.

סעיף 2
מוצע לחייב כל בעל בית אוכל להציג את הערך הקלורי של כל פריט מזון, בגודל ובגופן ברורים ובולטים לעין ושיהיו בגודל של שם הפריט לכל הפחות. מוצע כי חובת הסימון תחול על כל פרסום שבו מפורטים פריטי המזון לרבות תפריט, לוח תצוגה התלוי בבית האוכל, פרסום המחולק לציבור או אתר אינטרנט.

סעיף 3
מוצע לקבוע כי חישוב הערך הקלורי ייעשה כמפורט בתקנה 6(ב) לתקנות בריאות הציבור (מזון) (סימון תזונתי), התשנ"ג-1993 ולבטאו ביחידות של קילו קלוריות תוך ציון המילים, בסמוך למספר, "(אנרגיה) קלוריות".
סעיף 4
מוצע לקבוע כי לגבי מזון שהלקוח מניח על הצלחת לפי בחירתו או שעובד של בית האוכל מניח על הצלחת בפניו של הלקוח והיקף המזון נבחר בידי הלקוח, הערך הקלורי יחושב ויפורסם לפי 100 גרם מזון מוצק או 100 מיליליטר מזון נוזלי לפי העניין, של פריט המזון או לפי מנת הגשה ממוצעת לפי הערכתו של בעל בית האוכל שלצדה יפורט משקל המנה הממוצעת.

סעיף 5
מוצע לקבוע כי הערך הקלורי של כל פריט מזון המופיע בתפריט, יחושב בידי תזונאי או דיאטן בלבד שלהם הידע המקצועי הנדרש.

עוד מוצע בסעיף לקבוע סטייה מותרת בחישוב הערך הקלורי באופן שלא יפחת מ-80% מהערך הקלורי שפורסם לפי תקנות אלה ולא יעלה על 120% ממנו.

סעיף 6

מוצע להחיל את חובת הסימון הקלורי גם על מכונות ממכר כך שבעל מכונות ממכר יחויב להציג את הערך הקלורי של כל פריט מזון שנמכר במכונת הממכר במקום בולט לעין, על מכונת הממכר או בסמוך לה, בגודל ובגופן ברורים ובולטים לעין.

סעיף 7

מוצע לקבוע כי חובת הסימון על פי התקנות המוצעות, לא יחול על מוצר ארוז מראש שהוכן מחוץ לבית האוכל ובידי מי שאינו בעל בית האוכל או מי מטעמו, ושעליו חלות הוראות קיימות מכוח תקנות בריאות הציבור (מזון) (סימון תזונתי), התשנ"ג- 1993.

סעיף 8

במטרה לאפשר לבתי האוכל זמן התארגנות, מוצע לקבוע כי תחילתן של תקנות אלה שישה חודשים מיום פרסומן.

ב״ה, ג׳ באדר, התשע״ז
01 מרץ 2017
מספרנו: 24826117
(במענה, ציין מספרנו)
תיק - :שר (14) בריאות הציבור

לכבוד
מכובדי הנעלה
ח״כ **אלי אלאלוף**
יו״ר ועדת העובדה הרווחה והבריאות
משכן הכנסת

שלום רב,

הנדון: תקנות הגנה על בריאות הציבור (מזון) (סימון ערך קלורי במזון המוגש בבית אוכל ובמכונות ממכר), התשע״ז - 2017

חוק הגנה על בריאות הציבור (מזון), תשע״ו-2015 נועד, בין היתר, להסדיר את אחריותו של משווק מזון וחובותיו בכל שלב משלבי העברת המזון מעת ייצורו, דרך ייבואו ועד מקום המכירה ישירות לצרכן ולפקח על קיומן וכן, לקבוע אמות מידה לאיכות, תקינות ובטיחות המזון בישראל, בהתאם למקובל באסדרה במדינות המפותחות, לרבות בתקנים בין-לאומיים.

סעיף 138 לתקנות מסמיך את שר הבריאות, באישור ועדת העבודה, הרווחה והבריאות של הכנסת, לקבוע, בין היתר, הוראות לעניין התנאים למכירת מזון, לרבות לעניין תנאי מכירה נאותים, ורשאי השר לקבוע הוראות כאמור לפי סוגי משווקים, בשים לב לגודלם ולסוג המזון הנמכר על ידם, קביעת חובות משווק בעניין מכירת מזון, לרבות הטלת חובת סימון לגבי מזון מסוים שקבע השר, ובכלל זה מזון שאינו ארוז מראש על ידי היצרן וחובת סימון במקום הממכר;

Minister of Health
Ministry of Health
P.O.B 1176 Jerusalem 9101002
sar@moh.health. gov.il
Tel: 972-2-5081325, Fax: 972-2-5655993

שר הבריאות
משרד הבריאות
ת.ד. 1176 ירושלים 9101002
sar@moh.health.gov.il
טל: 02-5081325, פקס: 02-5655993

מכוח תקנה סמכויות אלו, מבקש המשרד להתקין את התקנות שבנדון שעניינן סימון ערך קלורי במזון המוגש בבתי אוכל ובמכונות ממכר.

תקנות אלו מטילות, על בעל בית אוכל, חובת סימון קלורי של כל פריט מזון בגודל ובגופן ברורים ובולטים לעין ושיהיו בגודל של שם הפריט לכל הפחות.

הצגת הערך הקלורי של מנות לאכילה ושתייה, הנמכרות בשירותי ההסעדה, יכולה לסייע לאנשים לבחור באופן נבון יותר את מזונותיהם, ובכך לסייע בהפחתת שיעורי השמנת היתר והתחלואה הנלווית לה בישראל. חקיקה זו, הינה חלק מהתכנית הלאומית לקידום אורח חיים פעיל ובריא "אפשריבריא", בהובלת משרד הבריאות ובשיתוף פעולה עם משרדי התרבות, הספורט ומשרד החינוך.

אודה להנחת טיוטת התקנות לדיון בפני הוועדה.

בכבוד רב,

ח"כ **הרב יעקב ליצמן**
שר הבריאות

העתק:
מר **משה בר סימן טוב**, המנהל הכללי, כאן.
פרופ' **איתמר גרוטו**, ראש שירותי בריאות הציבור, כאן.
פרופ' **רונית אנדוולט**, מנהלת המחלקה לתזונה.
עו"ד **רמי אבישר**, הלשכה המשפטית, כאן.

Minister of Health
Ministry of Health
P.O.B 1176 Jerusalem 9101002
sar@moh.health. gov.il
Tel: 972-2-5081325, Fax: 972-2-5655993

שר הבריאות
משרד הבריאות
ת.ד. 1176 ירושלים 9101002
sar@moh.health.gov.il
טל: 02-5081325, פקס: 02-5655993